

15 JAN 2013

Eekholt 4
1112 XH DiemenPostbus 320
1110 AH Diemen(020) 797 85 55
(020) 797 85 00info@cvz.nl
www.cvz.nl

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen
Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Uw brief van
4 juni 2012

Uw kenmerk
G47 2012.00859/5/G

Datum
14 januari 2013

Ons kenmerk
ZA/2012080734, versie 2

Behandeld door

Doorkiesnummer
(020) 797 88 03

Zaaknummer
2012072573

Onderwerp
Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 4 juni 2012 aan het College voor zorgverzekeringen advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een blindengeleidehond.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd. Op 29 juni 2012 heeft het College het voorlopige advies aan uw commissie verstuurd. Vervolgens heeft uw commissie het verslag van de hoorzitting d.d. 5 december 2012 en de na het voorlopige advies van het College verzonden en ontvangen correspondentie (hierna: bijlagen) aan het College verstuurd met het verzoek om een definitief advies.

Vooraf merkt het College op dat de adviestaak van het College beperkt is tot de vraag of een verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het College kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van een zorgverzekeraar op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het College dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Voorlopig advies

Toets verzekerde prestatie

Het betreft een aanvraag in 2011 voor verstrekking van een blindengeleidehond. Blindengeleidehonden vielen in 2011 onder artikel 2.34, eerste lid van de Regeling zorgverzekering. Per 1 januari 2012 vallen blindengeleidehonden onder artikel 2.13 van de Regeling zorgverzekering, de functiegerichte omschrijving van hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie.

Toets zorginhoudelijke voorwaarden

De indicatie voor een blindengeleidehond is met de nieuwe omschrijving in de Regeling zorgverzekering niet veranderd: een verzekerde is redelijkerwijs aangewezen op een blindengeleidehond, indien deze hond een substantiële bijdrage levert aan de mobiliteit of oriëntatie in het maatschappelijk verkeer van een verzekerde die blind is of dusdanig slechtziend dat hij hierop is aangewezen.

Verweerder wijst de gevraagde geleidehond af op grond van de omstandigheid dat verzoekster met correctie een visus heeft van 1,0 en dat er geen sprake is van (maatschappelijke) blindheid. Verweerder gaat echter voorbij aan het feit dat verzoekster ten gevolge van het syndroom van Usher een kokervisus heeft, wat wil zeggen dat zij een ernstige perifere gezichtsvelduitval heeft (gezichtsveld +/- 20 graden).

Volgens de ICD-10-classificatie van de WHO is bij een gezichtsveld tussen 10 en 30 graden van het fixatiepunt sprake van slechtziendheid, en sprake van blindheid bij een gezichtsveld van minder dan 10 graden. Een normaal gezichtsveld is van belang bij de mobiliteit, namelijk om tijdens het lopen tegelijkertijd de grond (zoals onregelmatigheden in de weg) als de te lopen richting (zoals eventuele obstakels) te zien, hetgeen in geval van kokerzien verminderd is.

Bij verzoekster is dus sprake van slechtziendheid in de zin van ernstige perifere gezichtsvelduitval, met tevens nachtblindheid en last van strooilicht. Blijkens de informatie van de ergotherapeut van Visio is zij hierdoor beperkt in haar mobiliteit: ze botst regelmatig, heeft problemen met de oriëntatie en komt 's avonds niet meer alleen buiten.

Met de blindengeleidehond zal verzoekster weer zelfstandig boodschappen kunnen doen, sportschool en vriendinnen kunnen bezoeken en dagelijks flinke stukken kunnen wandelen, wat nu niet meer mogelijk is.

Uit het voorgaande volgt dat verzoekster in aanmerking komt voor een hulpmiddel voor de mobiliteit (in casu het omzeilen van obstakels) en oriëntatie. Dit kan zijn een blindentaststok of een hulphond.

Toets naar inhoud en omvang aangewezen (doelmatigheid)

Volgens de informatie van de ergotherapeut vindt verzoekster het lopen met een taststok niet prettig, omdat dit te langzaam gaat, zij toch alle obstakels tegenkomt, het veel concentratie vraagt en zeer vermoeiend is. Ook vindt verzoekster het volgens de ergotherapeut naar als anderen haar zien 'stuntelen'. Volgens deze informatie krijgt verzoekster de komende maanden nog verder training in het lopen met een taststok en met een hondensimulator (dogsim).

Gezien de hoge kosten van een blindengeleidehond is het de vraag of deze de meest doelmatige adequate oplossing is. Uit de voorliggende informatie blijkt niet duidelijk of een blindentaststok een adequaat hulpmiddel is. Er ontbreekt informatie over in hoeverre verzoekster daadwerkelijk een blindentaststok heeft uitgeprobeerd en in hoeverre zij daadwerkelijk met een blindentaststok heeft getraind. Dit moet nader onderzocht worden.

Indien blijkt dat verzoekster ondanks adequate training met een blindentaststok voor haar mobiliteit hiermee niet uitkomt, komt zij in aanmerking voor een geleidehond.

Definitief advies

In de email van 17 december 2012 geeft verweerder aan dat verzoekster binnen de koker voldoende ziet om mobiel te kunnen functioneren zonder geleidehond, en dat de moeite met het zien van obstakels op te lossen is met taststok in combinatie met het draaien van het hoofd en een zonneklep/bril om zonlicht tegen te gaan. Dit is echter slechts een beperkte oplossing, en geeft in het geheel geen oplossing voor het lopen in schaduw, schemering en 's avonds.

Bij kokerzien is er sprake van ernstige gezichtsvelduitval. Voor het lopen is zowel zicht naar voren als zicht naar beneden nodig, wat bij kokerzien niet gelijktijdig mogelijk is. Volgens het verslag van Visio bleek verzoekster bij onderzoek op 6 januari 2011 een beperkt gezichtsveld van ongeveer 20 graden te hebben. De visusproblemen bij het syndroom van Usher kunnen progressief verlopen; uit de informatie van de hoorzitting d.d. 5- december 2012 is op te maken dat het gezichtsveld inmiddels, in bijna twee jaar tijd, nog meer beperkt is. Daarnaast is verzoekster ten gevolge van het syndroom van Usher slechthorend.

Bij de aanvullende stukken is een verslag van de training in het lopen met de taststok gevoegd en een verklaring van de oogarts. Uit deze aanvullende informatie blijkt dat een blindentaststok slechts volstaat op bekende trajecten en dat verzoekster hiermee nog fors in haar mobiliteit en zelfstandigheid is beperkt.

Volgens de Regeling zorgverzekering (in 2011 artikel 2.34, nu artikel 2.13) bestaat er een indicatie voor een blindengeleidehond indien deze een substantiële bijdrage levert aan de mobiliteit of oriëntatie in het maatschappelijke verkeer van een verzekerde die blind is of dusdanig slechtziend dat hij hierop is aangewezen.

Uit de voorliggende informatie volgt dat verzoekster ten gevolge van haar beperkingen een indicatie heeft voor een blindengeleidehond op grond van de Zorgverzekeringswet.

Juridische beoordeling

Het College heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, is het College van oordeel dat verzoekster in aanmerking komt voor het gevraagde.

In artikel 1.2. van de Univé Zorg Geregeld Polis is, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, bepaald dat de verzekerde recht heeft op (vergoeding van de kosten van) zorg zoals omschreven in de verzekeringsvoorwaarden als deze op de zorgvorm naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen en als de zorgvorm doelmatig en doeltreffend is. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

In artikel 32 van de Univé Zorg Geregeld Polis is, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, bepaald dat de verzekerde recht heeft op functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen zoals genoemd in het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering. Het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering zijn bij en krachtens de Zorgverzekeringswet vastgesteld.

Nu de medisch adviseur heeft aangegeven dat uit de voorliggende informatie volgt dat verzoekster ten gevolge van haar beperkingen een indicatie heeft voor een blindengeleidehond, komt verzoekster in aanmerking voor verstrekking hiervan.

4/ZA/2012080734, versie 2

Definitief advies van het College

Gelet op het bovenstaande adviseert het College tot toewijzing van het verzoek.

Hoogachtend, , .

02 JULI 2012
2012-00859

CVZ

College voor zorgverzekeringen

Eekholt 4
1112 XH Diemen

Postbus 320
1110 AH Diemen

(020) 797 85 55
(020) 797 85 00

info@cvz.nl
www.cvz.nl

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen
Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Uw brief van
4 juni 2012

Uw kenmerk
G47 2012.00859/5/G

Datum
29 juni 2012

Ons kenmerk
ZA/2012080734

Behandeld door

Doorkiesnummer
(020) 797 88 03

Zaaknummer
2012072573

Onderwerp
Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 4 juni 2012 aan het College voor zorgverzekeringen advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een blindengeleidehond. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het College brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Het College heeft kennisgenomen van de stukken. Het College is van oordeel dat de zorgverzekeraar nader onderzoek dient te verrichten.

Vooraf merkt het College op dat de adviestaak van het College beperkt is tot de vraag of een verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het College kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van een zorgverzekeraar op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het College dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Toets verzekerde prestatie

Het betreft een aanvraag in 2011 voor verstrekking van een blindengeleidehond. Blindengeleidehonden vielen in 2011 onder artikel 2.34, eerste lid van de Regeling zorgverzekering. Per 1 januari 2012 vallen blindengeleidehonden onder artikel 2.13 van de Regeling zorgverzekering, de functiegerichte omschrijving van hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie.

Toets zorginhoudelijke voorwaarden

De indicatie voor een blindengeleidehond is met de nieuwe omschrijving in de Regeling zorgverzekering niet veranderd: een verzekerde is redelijkerwijs aangewezen op een blindengeleidehond, indien deze hond een substantiële bijdrage levert aan de mobiliteit of oriëntatie in het maatschappelijk verkeer van een verzekerde die blind is of dusdanig slechtziend dat hij hierop is aangewezen.

Verweerder wijst de gevraagde geleidehond af op grond van de omstandigheid dat verzoekster met correctie een visus heeft van 1,0 en dat er geen sprake is van (maatschappelijke) blindheid. Verweerder gaat echter voorbij aan het feit dat verzoekster ten gevolge van het syndroom van Usher een kokervisus heeft, wat wil zeggen dat zij een ernstige perifere gezichtsvelduitval heeft (gezichtsveld +/- 20 graden).

Volgens de ICD-10-classificatie van de WHO is bij een gezichtsveld tussen 10 en 30 graden van het fixatiepunt sprake van slechtziendheid, en sprake van blindheid bij een gezichtsveld van minder dan 10 graden. Een normaal gezichtsveld is van belang bij de mobiliteit, namelijk om tijdens het lopen tegelijkertijd de grond (zoals onregelmatigheden in de weg) als de te lopen richting (zoals eventuele obstakels) te zien, hetgeen in geval van kokerzien verminderd is.

Bij verzoekster is dus sprake van slechtziendheid in de zin van ernstige perifere gezichtsvelduitval, met tevens nachtblindheid en last van strooilicht. Blijkens de informatie van de ergotherapeut van Visio is zij hierdoor beperkt in haar mobiliteit: ze botst regelmatig, heeft problemen met de oriëntatie en komt 's avonds niet meer alleen buiten.

Met de blindengeleidehond zal verzoekster weer zelfstandig boodschappen kunnen doen, sportschool en vriendinnen kunnen bezoeken en dagelijks flinke stukken kunnen wandelen, wat nu niet meer mogelijk is.

Uit het voorgaande volgt dat verzoekster in aanmerking komt voor een hulpmiddel voor de mobiliteit (in casu het omzeilen van obstakels) en oriëntatie. Dit kan zijn een blindentaststok of een hulphond.

Toets naar inhoud en omvang aangewezen (doelmatigheid)

Volgens de informatie van de ergotherapeut vindt verzoekster het lopen met een taststok niet prettig, omdat dit te langzaam gaat, zij toch alle obstakels tegenkomt, het veel concentratie vraagt en zeer vermoeiend is. Ook vindt verzoekster het volgens de ergotherapeut naar als anderen haar zien 'stuntelen'. Volgens deze informatie krijgt verzoekster de komende maanden nog verder training in het lopen met een taststok en met een hondensimulator (dogsim).

Gezien de hoge kosten van een blindengeleidehond is het de vraag of deze de meest doelmatige adequate oplossing is. Uit de voorliggende informatie blijkt niet duidelijk of een blindentaststok een adequaat hulpmiddel is. Er ontbreekt informatie over in hoeverre verzoekster daadwerkelijk een blindentaststok heeft uitgeprobeerd en in hoeverre zij daadwerkelijk met een blindentaststok heeft getraind. Dit moet nader onderzocht worden.

Indien blijkt dat verzoekster ondanks adequate training met een blindentaststok voor haar mobiliteit hiermee niet uitkomt, komt zij in aanmerking voor een geleidehond.

De vraag voor nader onderzoek is dus:

Is een blindentaststok een adequaat alternatief als hulpmiddel voor de mobiliteit van verzoekster?

Juridische beoordeling

Het College heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, is het College van oordeel dat niet zonder meer vast staat dat verzoekster niet in aanmerking komt voor het gevraagde.

In artikel 1.2. van de Univé Zorg Geregeld Polis is, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, bepaald dat de verzekerde recht heeft op (vergoeding van de kosten van) zorg zoals omschreven in de verzekeringsvoorwaarden als deze op de zorgvorm naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen en als de zorgvorm doelmatig en doeltreffend is. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

In artikel 32 van de Univé Zorg Geregeld Polis is, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, bepaald dat de verzekerde recht heeft op functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen zoals genoemd in het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering. Het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering zijn bij en krachtens de Zorgverzekeringswet vastgesteld.

Nu de medisch adviseur heeft aangegeven dat nader onderzoek dient te worden gedaan om te beoordelen of een blindentaststok een adequaat alternatief is als hulpmiddel voor de mobiliteit van verzoekster, kan het College nog niet beoordelen of verzoekster redelijkerwijs is aangewezen op een blindengeleidehond.

Advies van het College

Gelet op al het voorgaande raadt het College u aan om de zorgverzekeraar nader onderzoek te laten verrichten met inachtneming van het vorenstaande.

Hoogachtend,